

Näckens Polska.

Före var här gamla spelare
som spelade fiol och de hade
hört näckens polska. De hade
väl fått melodien när de
gick nere vid ån. Än de så
började att spela den så kom
de de själva ej sluta att spela
utan då måste någon skäms
stänga av fiolen.

53.

Ulm H. 7

Odens jakt.

54.

Nu skomakaren förbjöd Jesus
att vila i sin skugga när han
vandrade på jorden. Till skaff
fick han att han aldrig skulle
få vila utan vandra all sin
tid med sin skolästen på
ryggen. Det var väl det samma
som de kallade för Odens jakt.
Det var många som sade att
de hört den i luften.

Präst och klockare.

På ett ställe var prästen och klockaren osams. Då slängte klockaren på matten in sin gris i kyrkan och hämtade sedan prästen och sade att det grökade där. Prästen gick in i kyrkan för att driva ut griset men då kom ryggen och källade mellan benen på prästen så han förlorade på herrns rygg och fór med ut genom kyrkdörren. Då skrek prästen till klockaren: "Adjö med dig farbror för mig tog han!"

Påsk.

Till påsk fick drängarna och
pojarna ägg. Största drängen
skulle ha 1 tjog ägg och de
andra ett halvt tjog var. Men
då fingo de ingen brödkaka
så rullade de ägg på golvet.

Påskdagen fick de inte gå någonstans för att hälsa på
för då slog moran äggafärgen
på dem.

Annandag påsk var det dans
med kaffe och bröd och vin
och bärnvin.

L. U. F. 24

ACC. N:R

7005 : 57

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

A. B. Waldemarsson

Härad:

S. Åsbo

Adress:

Angelholmen

Socken:

Höja

Berättat av:

Nils P. Pålsson

Uppteckningsår:

1940

Född år

1852 i Höja.

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

ARKIV

57.

När de slog rågen skulle en
piga gå efter rången och
ta opp och var hon riktigt
duktig kunde hon binda den
och om annars fick hon bara
samlas den i neker och binda
sedan. På väst lischå skulle
den bli 3½ nek. Borden sattes
gjäto upp skavarna eller skylar-
na.

Skavarna var så kort att den
fick bli liggande i skåren
När den legat en dag gick
man ut med rivo och

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 7005: 58.

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

A. B. Waldemarsson

Härad:

S. Årbo

Adress:

Ängelholm

Socken:

Höjs

Berättat av:

Nils Peter Pålsson

Uppteckningsår:

1940

Född år

1852 i Höjs

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

ARKIV

58.

samlade den lille nekter och
band dem och satte i travar.
Om morgonen när daggen
låg kvar skulle man rufsa
skubben och lägga på travar-
na det som blivit kvar.

Skriv endast på denna sida!

Jättröjningen.

De orde mena det vel är
inte riktigt att jättröjningen
skulle lyftas över kyrkogårds-
muren de fingo inte bäras
in genom grunden. De bevaras
visst i ett hörn på nor-
ra sidan av kyrkogården.

Skogsparti.

Hade de för ungefär 60 år sedan. Vi för till Skälderviken och drack kaffe. Karlarna berättade till "levan" eller fraktringen som bestod av kaffe socker och brännvin. Det var musik på den första vagnen. Sen efteråt var det dans i en bondstuga.

På vintern hade vi skidpartier i stället. Jag har varit med 2 gånger.

ACC. N:R 7005:61.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: A. B. Wallemarsson

Härad: S. Åsbo

Adress: Ängelholm

Socken: Höja

Berättat av: Ch. P. Pålsson

Uppteckningsår: 1940.

Född år 1852 i Höja

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

ARKIV

61.

Skättegille.

H. C. 7

När vi hade skättegille
brukade vi bjuda läraen
med på middag då det
var lammassoppa. När
han gifte sig blev det
inte av mer.

Skriv endast på denna sida!

Slakt.

Fäsen slaktades på efterhösten
och kor och sovin ett par
veckor innan jul.

En gubbe gick omkring och
slaktade. Han stack djuren
i stycken och flädde dem. eller
gjälte styckade djuren. Den gång
slaktade vi ett par grisar
som voro så stora att vi inte
som vanligt kunde hänga
dem i bjälkhuordena utan
liksom korarna gick vi hissa
upp dem i träarna i ett hänge-
träd. Talgen smältes. Kötet
saltades ned och koktes. Det
var inte så vanligt att det rö-
kades.

ACC. N:R.

M 7005:63

Landskap: Skåne

Upptecknat av: O. B. Waldeuasson

Härad: S. Asbo

Adress: Ängelholm

Socken: Höja

Berättat av: H. P. Pålsson

Uppteckningsår: 1940

Född år 1852 i Höja

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

63.

Smuggling.

För var här många fullorokar. Alla
svärfar var tullvaktmästare i Skäl-
deviken och där var en i Vess-
holm och 2 stycken däremellan.
Allt som kom från England och
Tyskland och alla båtar skulle
visiteras vid Skälderviken, men
på något annat ställe fick bå-
tarna inte komma in.

I Hålsingborg kunde de tjäna
mycket pengar på rådgång. Skiffen
och lugnet rodde de över från
Saurmark och drängar och kudar

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 7005:64.

Landskap: Skåne

Härad: S. åsbo.

Socken: Hjärn

Uppteckningsår: 1940

Upptecknat av: Waldemarsson

Adress: Ängelholm

Berättat av: W. P. Pålsson

Född år 1852 i Hjärn

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

64.

gingo springa och möta dem och
de fick 10 kronor för var packa
silke de kunde bära i land. De
kunde tjäna ändå upp till 100 kro-
nor på en natt. Där var en
granmnäbbshandlare i Hålsingby
som hade ett stort magasin och
så tog de och kastade in siden pack-
na dit över planket och så var
där en smuglare som hade nyck-
lar till magasinet och bar in
dem dit. Sedan skulle det
skickas därifrån.

Handlarenas berättelse Ängel.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

No. 7005: 66.

Landskap: Skåne

Härad: S. Åsbo

Socken: Höja

Uppteckningsår: 1940

Upptecknat av: A. B. Walldemansson

Adress: Ängelholm.

Berättat av: Nils P. Palmström

Född år 1852 i Höja.

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

ARKIV

66.

i vagnen. Men han visade vad
han hade överallt i vagnen och
sen tog han halven eller bost
i famnen och sade: "Nu har
jag bara bost kvar och det
kastar jag in till gränsen!"
och så slängde han in det i soim-
stian och när tullmännena gick
gick han och kände packorna
ur halven i stian.

Skäet förbi Karl XV:s bro i Ängel-
holm var en bost och där fanns
Wier Hållkalls dräng och tog smut
pengar och vakade. Syskon åt

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 7005: 67

Landskap: Skåne

Härad: S. Åsbo

Socken: Höja

Uppteckningsår: 1940

Upptecknat av: A. B. Waldemarsson

Adress: Ängelholm

Berättat av: Nils P. Pålsson

Född år 1852 i Höja.

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

ARKIV

67

Skjuta bommen auktionerades
bort till den som bjöd högst
och så fick han ta upp argiften.
För varje skjut och varje djur fick
som gick över hans finger de
betala något visst.

Köpmann Lundgren väntade en
sådan smugglast och eftersom det
var så kallt ute bjöd han in till
en på en sup och sörj honom full
och sen gick han ut och vinkade
på drängen som höll med vagnen
och smuggelgodset på honom.

Stål.

Var det någon ko som hade
kalvat skulle de lägga en yca
på dörskammelen första gången
som kon skulle ledas ut efter
kalvningen.

68.

Skål.

När komna skulle ut
på tjuden skulle där
ligga en kniv eller
ett på dörskammaren
som de skulle gå över.

Så jag blev litet större
här det bruket blivit av-
lagt.

ACC. N:R

M. 7005:70

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

A. B. Waldemansson

Härad:

S. Åsbo

Adress:

Ängelholm.

Socken:

Höja

Berättat av:

Nils P. Palsson

Uppteckningsår:

1940

Född år

1852 i Höja.

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

ARKIV

70.

Ta haren!

När de slog det sista stycket
på åkorn sade de: "Nu skall vi
ta haren!" Om det var två
karlar som slog åkorn beucka-
de de säga det när de inte hade
mer än var sitt "skä" kvar
att slå. Haren sprang ju och
gömdes sig i säden men hade
då varit någon hars hade
den ju öppnigt sin väg
för länge sedan - det visste
de ju. Jag såg aldrig någon hars.
Jag var bara pojke när

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 7005: 71

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

A. B. Waldemann

Härad:

S. Åsbo

Adress:

Angelholm

Socken:

Höja

Berättat av:

Nils Peter Påborn

Uppteckningsår:

1940

Född år

1852

i Höja

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

ARKIV

71.

jag hörde "ta häsen" första gången och sen jag var 15-16 år har jag aldrig hört det. När säden skavades skulle där vara 12 rader i var skyl det var således 6 par som skälades mot varandra i rad. Så kunde där ju bli en udda rad över i sista skyleu och då kunde de ge den till en dräng eller piga och säga: "Står och håll den till du får make till den nästa år!" Men sen rättes den ju ändå i kaven.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 7005 : 72
Landskap: Skåne Upptecknat av: A. B. Waldenman
Härad: S. Åsbo Adress: Angelholm
Socken: Höja Berättat av: Nils Peter Pålsson
Uppteckningsår: 1940 Född år 1852 i Höja

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

72.

Tionde och ostamjölke.

Präst och klockare fick
inget särskilt till jul.

Prästen fick ju tionde av
bönderna. Han skulle ha
var 10:e sädeskrave, 10:e pund
linne och 10:e lamm och så
ostamjölke.

Prästen ledde 2 karlar som
skulle gå omkring på åker-
na och räkna kravarna så
prästen skulle få sitt rejält.
När prästen skulle ha sin
ostamjölke skulle alla piger.

ACC. N:R

M 7005: 73

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

A. B. Waldemarsson

Härad:

L. Åsbo

Adress:

Angelholm

Socken:

Höja

Berättat av:

Nils P. Pålsson

Uppteckningsår:

1940.

Född år

1852 i Höja.

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

ARKIV

73

na samlas på ett ställe
i byn och gå dit med
mjölken. Det blev rik-
ligt med mjölk för ingen
ville vara sämst.

Barumskan skulle också
ha mjölk och då samla-
des pigorna på samma
sätt.

Klockaren fick också
mjölk.

Samtidigt som klockaren
fick ta upp sitt skulle han
ta upp något som kallades

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R Sk 7005 : 74
Landskap: Skåne Upptecknat av: A. B. Waldenman
Härad: S. Åsbo Address: Ängelholm
Socken: Hija Berättat av: Vilts P. Pålsson
Uppteckningsår: 1940 Född år 1852 i Hija

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

74.

Allhelgonakorn. Jag vet inte
vad det skulle vara till
men han sålde visst det och
skickade pengarna till någon
kyrka eller stiftelse eller vad
det var. Det blev ungefär
en kanna "allhelgonakorn"
som han fick av bönderna.
Detta kogs upp innan jul sa-
dan man får tiöskat.

Hållkarlen på gästgivaregår-
den i Ängelholm skulle också
ha korn från bönderna så-
som lön.

Skriv endast på denna sida!

Torvmösagille.

Det skulle bakas och bryggas
innan de skulle fara upp och
skäa kow. I en halvkista som
var som en stor låda packades
ner smör, bröd ost kow och
risgröt och pannkakor och
äggkakor och fläsk. Det skulle
vara mat för 8-10 personer. Vi for
upp till Torvmossen på kvällen
och fingo ligga i en loge över
natten. Så fort det började ljusna
fick töserna upp och koka kaffe
till oss och var började arbetet.

Tre hundra skuro torven och
2 flickor rullade bort den på
rullebår och bredda ut den på
marken åt forka. Efter mids.

75.

H. 6. 7.

får 2 veckor skulle en dräng,
en halvdräng och en piga gå
dit igen. Husbonden följde gärna
med jälv och de hade mat
med sig. Om de behövde fler till
hjälps kunde de leja folk vid
Lönmosseu. Så skulle torven
röglas. Den sattes i kuringar på en
och en halv alen i kvadrat och
1½ meter höga. Torvstycken var
ungefär 2-3 tum tjocka. När det
hott väder kunde torven
vara färdig efter 3 veckor. Den
skulle den hämtas hem innan
skörden började. Den lässades
i höstvaggar och så skar man
björkis och lade på och band
rep om för att den skulle

hålla sig kvar på vägen. Sedan
barades den in i bosthuset som
låg i samma länga som bo-
ningshuset.

Klappretarv hade de först på
samma åren. Då öste de opp bost-
husdunga som äldades och
breddes ut på slät märk. Sedan
skars den med vassa bosthus-
spadar. När den var halvklar
skulle styckena ställas på kant
och torra ytterligare tills den
sedan kunde söglas.

ACC. N:R. M. 7005:78.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tostarys kyrka.

Församlingen i Tostarys var
inte surs om var kyrkan
skulle ligga. Då lässade de
en stor sten på en vagn och
grävde för två tvillingstufar.
Där de stannade skulle kyr-
kan byggas.

78.

Trullen.

Trullen levde många till-
samman och när de skulle
ha fest bläste de ju i horn
så kommo flera från and-
ra platser. Där var naturligt-
vis jättar med bland dem.

Jag hörde att Trullen bru-
kade komma och vilja lä-
sa saker och ting av folk.

Folk avskydde Trullen och
bergen som de bodde i.

Prudar måste också passa
sig för Trullen så att de ej
gick ut.

79.

Ulm R. 17-18

Utmärk. 17-18

Trolleu.

Det var en djung som hade tagit sig horn från stallen i Trolle-Ljungby. Trolleu hade sig horn att bläsa i när de skulle samlas, det tog han. Han hade ridit dit för att titta på och stallen bjöd honom på en drink men han hastade både dyck och bågare och red att vad han kunde med hornet. Några droppar föll på hästen och brände bort några håristar. Men då var där en beztugen flicka hos stallen som ropade till honom: "Följ icke vägen eller stigen utan rid rät över åkarna hem!" Men stal-

den kunde inte springa tvärs
över åken utan de måste
springa påa upp och påa
ner. Men drängen red rät
hem till stallet och slog igen
portarna. Långt om länge kom
nu alla hallen dit och ville ge
ut för att få igen huset.

Trollkärningar.

Trollkärningar kommit ända
öfver ifrån Lappland. Fin-
narne hade också ord om
sig att kunna trolla. Det
var modern som lärde
dottern sina trolldoms-
konster.

Trollkärning.

Trollkärning kunde bota
och sätta sjukdomar på folk. Ulm B. 16-18
Det var 2 bröllop - ett i Höje
och ett i Monnarp på olika
dagar. På Kvällen ^{vid} ~~innan~~ bröllopet
blev båda pinnar förvirra-
de. De sökte en klok gammal
som sade till den ena: "Ni
skulle inte varit på
kvällen när de roande
brudparat fram!" Had
hon inte till den andra
var jag inte.

Trottkäringar.

För mycket länge sedan var
där en man som gifte sig i
daldal. Men där var en
arm man som ville haft
honnor. Så vigdes i kyrkan
men från kyrkan på hem-
vägen sprang det en stor
flock råttor framför dem.
På kvällen blev den ena
av dem sjuk - ja tror det
var bruden som ville gå
ifrån all samman. Men
de lärde tillsammans i
alla fall. Sen fingo de två
söner som båda var dö-
dsamma. Det var den andra
flickan som hade stått till

ACC. NR. M. 7005:85.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

85.

allihop. Hon hade fått veta
av en trollkärning hur hon
skulle göra eller också hade
en trollkärning gjort det åt hen-
ne.

Trollkärningarna voro nog
så sluga att de inte blevo
röjda.

Tröska till pungs!

Det var dyligt betalt i röigt för
ackring. En summa råg d. v. s. 150
kg. kostade 3.50 kronor - det var ju inge-
ting.

Arbetare och husare fingo gå och
hjälpa till med tröskningen.
Rönen var att de fingo var
13:e skäppa som de tröskade.

Det kallades för att de tröskade
till pungs!

Tärnor och marskalkar.

Där var en hallänning som talade om för mig i Amerika att när de varo på brölloren i Halland så skulle tärnorna ligga hos marskalkarna över natten.

Vi brukade bo hos ett par gamla hallänningar i Amerika och de talade om det. Enn talade de också om att det var nästan omöjligt för de tjejer som inte hade en säkta unge att bli gifta. Hon hade själv säkert inte blivit gift om inte hennes man hade kommit hem från Amerika och då släppt henne. De hade inga barn.

Vebygumman.

Sin gång hade jag varit kö-
rande hos Vebygumman som
botade smibarn för skover. Ibland
var det rydligt väder och då
måtte vi taga in på Tra-
nypas krog. De skulle ju vara
där i ryg och i nedan och där
prövade vi på att köra vid män-
skifte och då hade vi alltid
en massa smibarn med.

Vebygumman var en riktigt
grann kvinna och hon var
gift med en urmakare. Hon
sag aldrig pengarna i betalkning
men hon fick ull och lin, smör
ägg och ost istället. Hon var mor
till den Vebygumman som är där
nu.

ACC. N:R. M. 7005:89.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vätter.

Och där var någon ko
som slog till mjölkgras.
men vid mjölkningen
vi nägot rann ut så
skulle vätterna ha det
sådå de så de skulle få
lite mjölk till sina barn.

89.

Ullman H. 1-6

ACC. N:R. M.7005:90.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tätter.

Tätterna dogg bara och lade
sin egen i stället och
de kallades då för bydingar.
Men det var innan bär-
ret var dött - så kunde
de inte.

90.

Ulm 16.1-6, 17

ACC. N:R. M. 7005:91.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vätter.

Tätternas bodde under jorden.
Den vättekvinnan kom upp
till mjölkpiggen i ladu-
gården och sade att hon
skulle be husbonden
flytta på ladugården för
urinen från kreaturen
ram i maten hos vätter-
na.

91.51-6.

Ullmar R. {17

ACC. N:R.

M7005:99

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

A. B. Waldemarsson

Härad:

S. Åsbo

Adress:

Ängelholm.

Socken:

Höja

Berättat av:

Nils P. Pålsson

Uppteckningsår:

1940

Född år

1852 i Höja.

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

ARKIV

92.

Arbetsuppdelning under året.

Efter jul blev det tid att
böja träskan med slaga.

Sen var det tid att skoga. Vi
gick bönderna på auktion i
Hjärnarp eller Åsjö och köpte
skog eller ved och den skulle
ju sedan sågas och byggas
och köras hem. Det var ungefär
i Mars månad.

Sen var det tid att böja våra
då skulle de så böror, åtor, kor
och hävar. När vägen var
gjord skulle de uppe i foromossen

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 7005:93

Landskap: Skåne

Härad: S. Åsbo

Socken: Höja

Uppteckningsår: 1940

Upptecknat av:

Adress:

Berättat av:

Född år

A. B. Waldemansson

Angelholm

Nils P. Pålsson

1852 i Höja

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

ARKIV

93.

och skära lerv. Somliga hade köpt en liten lerv lervmossa. Lervskärningen var väl i juni månad.

Sen skulle drängarna lika och bryta upp sten och så skulle de "magla". De gjorde ett hål i jorden och tog upp lerv där som de körde ut på åker- och ådorna. Det var ungefär till midsommar, sen började hösten.

Så skulle karlarna bugga "klöveregrana" med lerv och

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 7005:94

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

A. B. Waldemarsson

Härad:

S. Åsbo

Adress:

Angelholm

Socken:

Höja

Berättat av:

Nils P. Pålsson

Uppteckningsår:

1940

Född år

1852 i Höja

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

ARKIV

94.

och frigosna skulle gå och sprätta ut det. De brukade så klövergräs och säd ungefär samtidigt på en åker. Sen kom det var bärgat släppte man dit korna och året därpå höstade de hö på den åkern.

Efter hörosten kom särosten.

Hur lång tid hösten tog berodde ju på väder och grödan. Rågen brukade vara färdig att köra in i augusti. Sen skulle man plöja och harva och köra ut gödsel på trädan. Man skulle plöja

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M 7005 : 95Landskap: SkåneHärad: S. ÅsboSocken: HöjaUppteckningsår: 1940Upptecknat av: A. B. WaldemarssonAdress: Ängelholm.Berättat av: Mils P. PalmgrenFödd år 1852 i Höja.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV95.

upp stubbåkeru och så skulle
man plocka potatis. Det var
ungefär i september.

Ängelholms marknad var
den 27 eller 28 september. Ef-
ter den dagen skulle pigorna
böja grinner ut vid Gns-
tånt. På våren skulle man
sluta med Gnstånt tredje
torsdagen i Tor.

Då på hösten skulle färren
klippas. De skulle klippas en
gång på våren och en. Det var
sist i mars eller början på

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 7005:96

Landskap:

Skåne

Upptecknat av:

A. B. Waldenström

Härad:

S. Åsbo

Adress:

Kungelholm

Socken:

Höja

Berättat av:

Mils P. Pålsson

Uppteckningsår:

1940

Född år

1852 i Höja

LUNDS UNIV.

FOLKMINNES-

ARKIV

96.

april. Tidigt på morgonen
skulle de tvättas i ett stort
saltkar med ljumt vatten.
Sen skulle de släppas ut att
locka. Och på natten fingo de
ligga på ren halv.

Nästa dag satte man upp
några bänkar och lade bräder
på ute på gården. Så band man
samma fårets fötter och lade
det på brädorna. Så klippade man
ullen och lade den i en korg.
När fåret skulle klippas på ma-
gen fick någon stå i hålet i be-

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M.7005 : 97

Landskap: Skåne

Upptecknat av: A. B. Waldenström

Härad: S. Åsbo

Adress: Ängelholm

Socken: Höja

Berättat av: Nils P. Pålsson

Uppteckningsår: 1940

Född år 1852 i Höja

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

97.

men på det. Det var stövelpi-
gan och far i huset som brukade
klippa fåren. De skulle läm-
na kvar en liten ulltopp i paa-
nan på fåret och en luss på
svansen. Det var väl för det
skulle de gränt ut - annars vet
jag inte.

LP

Skriv endast på denna sida!